

[Damsgaard.]

syn angaar, saa maa det, hvis vi skal have det, være en Selvfølge, at denne Mand eller hans Medhjælper ved Tilsynet i Aftenskolerne maa have omfattende Kendskab til denne Skoleform. For alle de heromhandlede Ungdomsskoleformer gælder det, at det kan være en stor Fare for os at drive ind under den demokratiske Enhedsskole.

Betingelserne for at faa Tilskud, saaledes som de er foreslaaet i § 5, har jeg intet imod. Det er godt, som det er foreslaaet, at et Hold med gennemsnitlig 8 Elever pr. Time i særlige Tilfælde kan godkendes. Det har Betydning for de mindre Øer og i spredt bebyggede Egne. Med Hensyn til det Tilskud, Staten og vedkommende Skolefond stiller til Raadighed for Aftenskolen, er det i Forslaget forhøjet betydeligt, og det takker jeg den højtærede Undervisningsminister for. Efter nugældende Lov er Tilskuddet pr. Undervisningstime fra Staten og Skolefonden 1 Kr. 95 Øre i Timen og fra Kommunen 50 Øre. Det forhøjes til henholdsvis 2 Kr. 40 Øre og 1 Kr. i Timen. Men det kan heller ikke være mindre. Egentlig burde Aftenskolerne i økonomisk Henseende ligestilles med de nu i en anden Lov foreslaaede Ungdomsskoler og bestaaende tekniske Skoler. Det gælder her, som det gælder for de andre Skoler, om at faa fat i de dygtigste Lærere.

De nye Ungdomsskoler er vel væsentligst tænkt oprettet i Byerne, men de kan ogsaa oprettes paa Landet, og det skulde nødvendig blive saadan, at man af økonomiske Grunde drev Spekulation i Ungdomsskolen paa Aftenskolens Bekostning. Jeg vil bestemt mene, at en Ligestilling af Lærerlønningerne i disse Skoler var det rimeligste, enten det saa er Aftenskolens Tilskud, der skal forhøjes, eller Ungdomsskolens Tilskud, der skal sættes ned paa Linie med Aftenskolens.

Bestemmelsen i § 6, Stk. 2, om visse Fag, hvortil der ikke er knyttet Dansk og Regning, hvor Tilskuddet er nedsat til 1 Kr. 80 Øre pr. Time, er jeg ikke saa helt glad for. Det er nærmest en Forringelse i Forhold til det nuværende. Jeg mener, at alle de nævnte Fag er vigtige, men de allervigtigste og mest nødvendige Fag i Aftenskolen er Dansk og Regning. Men da Forskellen fra 2 Kr. 40 Øre til 1 Kr. 80 Øre kun er 60 Øre i Timen, er der Fare for, at nogle Lærere vil skubbe det store Arbejde fra sig, som skriftlige Opgaver er. Der er en Fare for, at vi herved indirekte modarbejder det, vi gerne skulde naa ved Aftenskoleundervisningen.

Under Hensyn til, at Undervisningen i Husholdning medfører særlige Udgifter til f. Eks. Gas, Petroleum, Vedligeholdelse af Køkkenredskaber, Rengøringsmidler m. v. foruden til selve Madvarerne, bør Mindretallets Forslag til § 6 om et Driftstilskud paa 50 Øre pr. Time indføjes. Dette Tilskud fandtes ogsaa efter Loven af 1930.

Jeg er meget tilfreds med, at Bestemmelserne vedrørende de tilrejsende Lærere til Aftenskolen er ændrede. De tilsvarende Bestemmelser i den gældende Lov har i mange Tilfælde virket meget generende og urimeligt. Efter Bemærkningerne til § 7 at dømme tror jeg, de nu vil blive rimelige. Det gælder jo om at faa de bedst egnede Lærere til at undervise i Aftenskolen. I alle Tilfælde at skulle benytte stedlige Lærerkrafter eller motivere, hvorfor man ikke kan det, tror jeg vil virke hemmende paa den gode Udvikling af Aftenskoleundervisningen. En fri Anvendelse af Lærere og Lærerinder, der har særlig Tag paa at undervise unge, har mange Fordele. Derfor bør Bestemmelsen i § 7, der lyder: „og det godtgøres, at stedlig Lærerkraft ikke kan benyttes“, efter min Mening stryges af Forslaget. Der er ingen Fare for, at man skal forbigaa de stedlige Lærerkrafter, hvis de vil og kan tage Arbejdet op.

Med Hensyn til Tilskud er der yderligere et Par Forhold, som jeg gerne vil have overvejet i det Udvalg, som formodentlig nedsættes. Det første angaar de særlige Ungdomslærere, som vi efterhaanden har Brug for til den Undervisning, der kommer ind under Aftenskolerne. I særlig Grad gælder dette Husholdningsundervisningen. Her er Brug for en Stab af veluddannede Husholdningslærerinder. Og Undervisningen paa en Ægn var godt tjent med at kunne bevare den samme Lærerinde gennem en længere Aarrække i Stedet for at skulle have en nybagt, mindre erfaren Lærerinde hvert Aar. Det er ikke muligt i Øjeblikket, da saadant Ungdomsskolearbejde betragtes som noget foreløbigt, indtil der kan faas mere fast og vellønnet Beskæftigelse. Lignende Betragtninger kunde gøres gældende for yngre Landbrugskandidaters Vedkommende.

Det andet Spørgsmaal, jeg gerne vilde have overvejet i Udvalget, i Lighed for øvrigt med den foregaaende ærede Ordfører, angaar Anciennitetsprincippet ved Afledning af Lærere, der faar Tilskud efter denne Lov. Det skal jeg ikke kommentere, bare henstille, at det maa blive overvejet i Udvalget i Forbindelse med hele Aflednings-spørgsmaalet.